

FELSEFE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER			
	Eski Hali		Yeni Hali
Sıra	Sayfa	İfade	İfade
1	1. paragraf	Farklı çıkış noktalarından hareketle felsefenin çeşitli şekillerde tanım ve takdimleri yapılabilir. Örneğin; felsefe, insanın aktif akıl yükünü düşünce küfesinde bilgi ve bilgelik yolunda hayat boyu taşıma faaliyetidir. Bu anlamda her insan, kendi çapında akıl yükünü taşımasına koşut potansiyel bir bilgi ve bilgelik yolcusudur. Öyleyse ilk olarak bilgiyi ve bilgeliği sevmek gerekir. Bu nedenle felsefe, bilgi severliktir.	Felsefe, bilgiyi sevmektir. Felsefe merakla başlar. Felsefi düşünce ise sorgulamakla ortaya çıkar. “Ben”i, varlığı, evreni, olayları, olguları sorgulamak, bunlara “neden ve niçin” sorusunu sormak felsefi düşüncenin gelişmesi için zorunludur. Felsefe yolunda ilerlemek felsefi etkinlikle mümkündür. Felsefi etkinlik ise varlık üzerinde düşünmek, düşünceleri sistematize edebilmek, ayrıca “düşünmenin üzerinde düşünmek” çabalarının toplamıdır.
2	2. sayfa 3. paragraf	Felsefe eğitim-öğretiminden amaç; sorgulama yapabilen, tartışma kültürünü edinmiş, farklı fikirlere saygı duyan, bütüncü bir felsefi bakış açısını hayata aktarabilen, felsefi tutum ve hoşgörü kazanmış bireyler yetiştirmektir.	Felsefe eğitim-öğretiminden amaç; sorgulama yapabilen, tartışma kültürünü edinmiş, farklı fikirlere saygı duyan, felsefi bir bakış açısı kazanan ve bu bakış açısını hayata aktarabilen, felsefi tutum ve hoşgörü kazanmış bireyler yetiştirmektir. Felsefe eğitiminden beklenen; insanın özgün, bağımsız ve mantıklı düşünme yeteneğini geliştirmektir. İnsanoğlu dışında hiçbir varlık kendi varlığı veya kendini kuşatan varlıklar karşısında merak ve hayrete düşmemiştir. İnsan; düşünme, şüphe, merak, kendini ve çevresini anlamaya çalışma ve sorgulama özelliği ile diğer canlılardan ayrılır.
3	3. sayfa 5. paragraf	İnsan, sahip olduğu eleştirel bütüncül bir bakış açısı ve önyargılardan arınmış kendilik kimliği ve kişiliği ile uygarlık çevresini, tarihini ve onların oluşum şartlarını anlamaya, açıklamaya, olumluya doğru değiştirmeye ve geliştirmeye çabalar.	İnsan, sahip olduğu eleştirel bakış açısı ve önyargılardan arınmış kişiliği ve kimliği ile kültürünü, tarihini ve onların oluşum şartlarını anlamaya, açıklamaya, olumluya doğru değiştirmeye ve geliştirmeye çabalar.
4	4	Bilgi, bilim, ahlak değerleri, varlık düzeni, eylem , dil, devlet, hukuk sanat, din gibi felsefenin temel problem alanlarıyla ilgili düşünme, sorgulama ve eleştirme yeteneklerini geliştirmek de bu programın amaçlarından biridir.	Bilgi, bilim, ahlak değerleri, varlık düzeni, dil, devlet, hukuk sanat, din gibi felsefenin temel problem alanlarıyla ilgili düşünme, sorgulama ve eleştirme yeteneklerini geliştirmek de bu programın amaçlarından biridir.
5	4	Bu programın temel amacı; bütüncü bir yaklaşım kullanarak felsefe hakkında bilgi sahibi olan felsefe kültürünü anlayıp farklı felsefe anlayışlarına eşit mesafede kalarak, eleştirel bir tutumla yönelmeyi ilke edinerek muhakemeyi ve karar vermeyi gerçekleştiren, yorumlama kabiliyetine sahip, felsefi tutum geliştirebilmiş insanlar yetiştirmektir.	Bu programın temel amacı; felsefe hakkında bilgi sahibi olarak, felsefe kültürünü anlayıp farklı felsefe anlayışlarına eşit mesafede kalarak, eleştirel bir tutumla yönelmeyi ilke edinerek muhakemeyi ve karar vermeyi gerçekleştiren, yorumlama kabiliyetine sahip, felsefi tutum geliştirebilmiş insanlar yetiştirmektir.

FELSEFE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER																																																																																			
		Eski Hali			Yeni Hali																																																																														
Sıra	Sayfa	İfade			İfade																																																																														
6	4	3. Bütüncü bir felsefi bakış açısı edinmeleri ve gündelik yaşamlarında da bu bakışı kullanma alışkanlığı kazanmaları,			3. Felsefi bir bakış açısı edinmeleri ve gündelik yaşamlarında da bu bakışı kullanma alışkanlığı kazanmaları,																																																																														
7	4	7.Kendilerini ve evreni anlamak için indirgemecilik açmazına düşmeksizin aksine bütüncü bir sorgulama tutumu geliştirebilmeleri,			7.Kendilerini ve evreni anlamak için sorgulama tutumu geliştirebilmeleri,																																																																														
8	6	5.Öğrencilerin; özgün ve özgür düşünebilen, sorumluluklarının farkına varan, haklarını bilen, çevresiyle uyumlu kişiler olarak yetişmeleri için çaba gösterir.			5.Öğrencilerin; özgür düşünebilen, sorumluluklarının farkına varan, haklarını bilen, çevresiyle uyumlu kişiler olarak yetişmeleri için çaba gösterir.																																																																														
9	6	8.Öğrencilerin kendini, dünyayı ve evreni felsefe aracılığı ile indirgemeciliğin açmazına düşmeksizin bütüncü bir yaklaşım çerçevesinde sorgulamalarını hedefler.			8.Öğrencilerin kendini, dünyayı ve evreni felsefe aracılığı ile sorgulamalarını hedefler.																																																																														
10	8 Sondan 3. satır	240 dk.0 yıl önce			2400 yıl önce																																																																														
11	9.sayfa 1.paragraf	Anadolu Bilgeliğinden hareketle			Anadolu bilgeliği örneğinden hareketle																																																																														
12	10.sayfa	<table><tr><th>ÜNİTELER</th><th>KAZANIM SAYILARI</th><th>ORAN (%)</th><th>SÜRE/DERS SAATİ</th></tr><tr><td>1. FELSEFEYLE TANIŞMA</td><td>9</td><td>15</td><td>8</td></tr><tr><td>2. BİLGİ FELSEFESİ</td><td>9</td><td>15</td><td>12</td></tr><tr><td>3. VARLIK FELSEFESİ</td><td>7</td><td>12</td><td>12</td></tr><tr><td>4. AHLAK FELSEFESİ</td><td>10</td><td>17</td><td>12</td></tr><tr><td>5. SANAT FELSEFESİ</td><td>7</td><td>12</td><td>8</td></tr><tr><td>6. DİN FELSEFESİ</td><td>5</td><td>9</td><td>6</td></tr><tr><td>7. SİYASET FELSEFESİ</td><td>6</td><td>10</td><td>7</td></tr><tr><td>8. BİLİM FELSEFESİ</td><td>6</td><td>10</td><td>7</td></tr><tr><td>TOPLAM</td><td>59</td><td>100</td><td>72</td></tr></table>	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	ORAN (%)	SÜRE/DERS SAATİ	1. FELSEFEYLE TANIŞMA	9	15	8	2. BİLGİ FELSEFESİ	9	15	12	3. VARLIK FELSEFESİ	7	12	12	4. AHLAK FELSEFESİ	10	17	12	5. SANAT FELSEFESİ	7	12	8	6. DİN FELSEFESİ	5	9	6	7. SİYASET FELSEFESİ	6	10	7	8. BİLİM FELSEFESİ	6	10	7	TOPLAM	59	100	72	<table><tr><th>ÜNİTELER</th><th>KAZANIM SAYILARI</th><th>ORAN (%)</th><th>SÜRE/DERS SAATİ</th></tr><tr><td>1. FELSEFEYLE TANIŞMA</td><td>8</td><td>11</td><td>8</td></tr><tr><td>2. BİLGİ FELSEFESİ</td><td>9</td><td>17</td><td>12</td></tr><tr><td>3. VARLIK FELSEFESİ</td><td>7</td><td>17</td><td>12</td></tr><tr><td>4. AHLAK FELSEFESİ</td><td>10</td><td>17</td><td>12</td></tr><tr><td>5. SANAT FELSEFESİ</td><td>7</td><td>11</td><td>8</td></tr><tr><td>6. DİN FELSEFESİ</td><td>5</td><td>7</td><td>6</td></tr><tr><td>7. SİYASET FELSEFESİ</td><td>6</td><td>10</td><td>7</td></tr><tr><td>8. BİLİM FELSEFESİ</td><td>6</td><td>10</td><td>7</td></tr><tr><td>TOPLAM</td><td>58</td><td>100</td><td>72</td></tr></table>	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	ORAN (%)	SÜRE/DERS SAATİ	1. FELSEFEYLE TANIŞMA	8	11	8	2. BİLGİ FELSEFESİ	9	17	12	3. VARLIK FELSEFESİ	7	17	12	4. AHLAK FELSEFESİ	10	17	12	5. SANAT FELSEFESİ	7	11	8	6. DİN FELSEFESİ	5	7	6	7. SİYASET FELSEFESİ	6	10	7	8. BİLİM FELSEFESİ	6	10	7	TOPLAM	58	100	72
ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	ORAN (%)	SÜRE/DERS SAATİ																																																																																
1. FELSEFEYLE TANIŞMA	9	15	8																																																																																
2. BİLGİ FELSEFESİ	9	15	12																																																																																
3. VARLIK FELSEFESİ	7	12	12																																																																																
4. AHLAK FELSEFESİ	10	17	12																																																																																
5. SANAT FELSEFESİ	7	12	8																																																																																
6. DİN FELSEFESİ	5	9	6																																																																																
7. SİYASET FELSEFESİ	6	10	7																																																																																
8. BİLİM FELSEFESİ	6	10	7																																																																																
TOPLAM	59	100	72																																																																																
ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	ORAN (%)	SÜRE/DERS SAATİ																																																																																
1. FELSEFEYLE TANIŞMA	8	11	8																																																																																
2. BİLGİ FELSEFESİ	9	17	12																																																																																
3. VARLIK FELSEFESİ	7	17	12																																																																																
4. AHLAK FELSEFESİ	10	17	12																																																																																
5. SANAT FELSEFESİ	7	11	8																																																																																
6. DİN FELSEFESİ	5	7	6																																																																																
7. SİYASET FELSEFESİ	6	10	7																																																																																
8. BİLİM FELSEFESİ	6	10	7																																																																																
TOPLAM	58	100	72																																																																																
13	85	Açıköz, Hacı Mustafa, "Homo Skeptikus ve Akıl Hamaliyeliği Tarihi" Serisinden: 1. Kitap; Skeptikus, Şüphe ve Bilgi, Elis Yayınları, Ankara, 2006 2. Kitap; Tevhidi Kozmik Holizm, Şüphe ve Eski Uygarlıklar, Elis, Ankara, 2006 3. Kitap; Sextus Empirikus ve Şüphe, Elis Yayınları, Ankara, 2006 Açıköz, Hacı Mustafa, İletişim Felsefesine Giriş, Birey Yayınları (2. bası), İstanbul, 2003 Açıköz, Hacı Mustafa, Felsefi Sadalar - I -, Değirmen Yayınları, İstanbul, 2009			Söz konusu kaynaklar kaynakçadan çıkartılmıştır.																																																																														

		Açıköz, Hacı Mustafa, Berkeley ve İmmateryalist Metafiziği, (2. bası), Elis, Ankara, 2006 Açıköz, Hacı Mustafa, Sağduyu Eylem Felsefesi, Birey Yayınları, İstanbul, 1997	
14	86	Özpolat, Abdolvahap, Demokratik Vatandaşlık: Birlikte yaşama Kültürü, Hegem, Ankara. 2009 Öztürk, Ali, İmajoloji: Bir Disiplin Denemesi, Edim Yayınları, İstanbul, 2008.	Söz konusu kaynaklar kaynakçadan çıkartılmıştır.
15	86	Marcel, Gabriel, Varlık Sırri	Marcel, Gabriel, Varlık Sırri (Mystery of Being), St.Augustine's Press, Indiana, 2001

Sıra Nu.	Sayfa Nu.	Kazanımlar	Etkinlik örnekleri	Açıklamalar	Kazanımlar	Etkinlik örnekleri	Açıklamalar
		Eski Hali	Eski Hali	Eski Hali	Yeni Hali	Yeni Hali	Yeni Hali
16	25	Bu ünite ile öğrenciler; 1. Felsefenin ne demek olduğunu sorgular. 2. Felsefenin anlamını açıklar.	 Felsefe nedir? Ne içindir? Neye yarar?	[!] Felsefe kavramının kökeni ve filozoflara göre farklı tanımlarının yapıldığı vurgulanmalıdır.	Bu ünite ile öğrenciler; 1. Felsefenin ne demek olduğunu sorgular. 2. Felsefe ve hikmet (bilgelik/sophia) arasında bağ kurar.	 Felsefe nedir? Ne içindir? Neye yarar?	[!] Felsefe kavramının kökeni ve filozoflara göre farklı tanımlarının yapıldığı vurgulanmalıdır. [!] Felsefe kavramına esas olan; varlık, bilgi ve değer üzerine tam ve bütün bir bilgiye ulaşılması anlamındaki hikmet (bilgelik/sophia) kavramına değinilmelidir. Felsefede sorgulamanın esas olduğu vurgulanarak, felsefenin hikmeti sevmek ve ona yönelme anlamında bir bilgi olduğu açıklanmalıdır. [!] Felsefe (philosophia) ve Hikmet (bilgelik/sophia) arasındaki etkileşim ve ilişki açıklanmalıdır.
17	25	3. Hikmet kavramını fark eder. 4. Felsefe ve hikmet arasında bağ kurar.	 Felsefe ve Hikmet	[!] Hikmet kavramının kökeni belirtilip kadim düşünce çevrelerindeki (Hint, Çin, Pers, Yunan, Türk vb.) yansılarını kısaca vurgulanmalıdır. [!] Felsefe ve hikmet arasındaki etkileşim ve ilişki açıklanmalıdır.	(Eski halindeki. Hikmet kavramını fark eder. kazanımı çıkarılmıştır, bundan dolayı kazanım sıralaması birer sayı azalmıştır). 3. Felsefenin anlamını açıklar. 4. Felsefenin soruları, disiplinleri hakkında bilgi sahibi olur		[!] Felsefenin ilgilendiği konular, soruları, temel disiplinleri kısaca tanıtılmalıdır. Hangi soruların hangi disiplinlerin içinde değerlendirileceği vurgulanmalıdır. Geçmişten geleceğe felsefenin fonksiyonuna değinilmelidir.
18	25	5. Felsefenin soruları, disiplinleri hakkında bilgi sahibi olur.		[!] Felsefenin ilgilendiği konular, soruları, temel disiplinleri kısaca tanıtılmalıdır. Hangi soruların hangi disiplinlerin içinde değerlendirileceği vurgulanmalıdır. Geçmişten geleceğe felsefenin fonksiyonuna değinilmelidir.	5-Felsefi düşüncenin niteliklerini farkeder.		[!] Felsefenin sorgulama, şüphe duyma, merak etme, eleştirme, öznellik vb. nitelikleri vurgulanmalıdır. [!] Felsefenin soru sorma dinamiklerine bağlı bir etkinlik olduğu ve bu sebeple felsefede cevaplardan çok soruların önemli olduğu vurgulanmalıdır. [!] "Bir felsefe sorusu nedir, felsefede temellendirme nedir " soruları vurgulanmalıdır.
19	25	6-Felsefi düşüncenin niteliklerini farkeder.		[!] Felsefenin sorgulama, şüphe duyma, merak etme, eleştirme, öznellik vb. nitelikleri vurgulanmalıdır. [!] Felsefenin soru sorma dinamiklerine bağlı bir etkinlik olduğu ve bu sebeple felsefede cevaplardan çok soruların önemli olduğu vurgulanmalıdır. [!] "Bir felsefe sorusu nedir, felsefede temellendirme nedir " soruları vurgulanmalıdır.			

20	25	(Bundan sonra; 25 ve 26. sayfalarda başka değişiklik olmayıp eski ve yeni hali aynıdır.)					
21	27	Bu ünite ile öğrenciler; 1. Bilginin oluşum süreci ve bilgi eylemini oluşturan öğelerin farkına varır.			Bu ünite ile öğrenciler; 1. Bilginin oluşum sürecinin farkına varır.		
22	27			[!] Bilgi felsefesinin kelime anlamı, konusu, işlevi ve önemi kısaca açıklanmalıdır.			[!] Bilgi felsefesinin kelime anlamı, konusu ve önemi kısaca açıklanmalıdır.
23	28			[!] Tüm çağlarda uygarlık çevrelerinde bilginin hep ön planda yer aldığı vurgulanmalı ve örneklendirilmelidir.			[!] Tüm çağlarda bilginin hep ön planda yer aldığı vurgulanmalı ve örneklendirilmelidir.
24	29			[!] Varlık konusunun felsefenin yanı sıra bilimin de konusu olduğu ele alınarak; felsefenin varlığa bütüncü, bilimin ise indirgemeci bakış açısıyla yaklaştığı vurgulanmalıdır.			[!] Varlık konusunun felsefenin yanı sıra bilimin de konusu olduğu ele alınarak; felsefenin varlığa bütüncül, bilimin ise indirgemeci bakış açısıyla yaklaştığı vurgulanmalıdır.
25	29			[!] İnsanın varlık olarak evrendeki yeri ve "kendilik kimliği"nin açılımı bütüncü ve indirgemeci yaklaşımlar dikkate alınarak verilmelidir.			[!] İnsanın varlık olarak evrendeki yeri bütüncü ve indirgemeci yaklaşımlar dikkate alınarak verilmelidir.
26	30			[!] Bir eylemin ahlaki bir değer taşımasının anlamı tartışılmalıdır. Değer yargılarının iyi ve kötü kavramlarına dayandığı ele alınmalıdır.			[!] Bir davranışın ahlaki bir değer taşımasının anlamı tartışılmalıdır. Değer yargılarının iyi ve kötü kavramlarına dayandığı ele alınmalıdır.
27	30			[!] Bir eylemin nasıl özgür ve özgün olabileceği ve bunun sorumluluk kavramı ile nasıl bütünleşebileceği ele alınmalıdır.			[!] Bir eylemin nasıl özgür olabileceği ve bunun sorumluluk kavramı ile nasıl bütünleşebileceği ele alınmalıdır.
28	30			[!] Değişen davranışlara ve eylemlere karşılık değerlerin değişmezliği ve evrenselliği vurgulanmalıdır..			[!] Değişen davranışlara karşılık değerlerin değişmezliği ve evrenselliği vurgulanmalıdır.
29	31			[!] Ahmed Yesevi'nin, Mevlana'nın, Yunus Emre'nin, Hacı Bektaş-ı Veli'nin Tevhidi Kozmik Holizm anlayışının yansımalarından olan sevgi temelli ve evrensel kucaklayıcı görüşlerinden örnekler verilmelidir.			[!] Ahmed Yesevi'nin, Mevlana'nın, Yunus Emre'nin, Hacı Bektaş-ı Veli'nin sevgi temelli ve evrensel kucaklayıcılığı olan görüşlerinden örnekler verilmelidir.
30	33			[!] Dini alanın temel kavramlarından; İman, inanç, ibadet, dinî tecrübe, fitrat, akıl emaneti, tevhid, yüce, kutsal, Tanrı, vahiy, peygamber vb. kavramlara yer verilmelidir.			[!] Dini alanın temel kavramlarından; İman, inanç, ibadet, dinî tecrübe, fitrat, tevhid, yüce, kutsal, Tanrı, vahiy, peygamber vb. kavramlara yer verilmelidir.

31	33			[!] İnanan bir varlık olarak insan, akıl emanetinin taşınması ve kullanımı , Tanrının varlığı, evrenin yaratılışı, vahyin imkânı, ruhun ölümsüzlüğü gibi konuların felsefi temalar olarak nasıl tartışılabileceği gösterilmelidir.			[!] İnanan bir varlık olarak insan, Tanrının varlığı, evrenin yaratılışı, vahyin imkânı, ruhun ölümsüzlüğü gibi konuların felsefi temalar olarak nasıl tartışılabileceği gösterilmelidir.
32	35			[!] Bu süreçte Harezmi, Biruni, İbni Sina, İbni Heysem, Cezeri, Kopernik, Kepler, Newton, Galile, Bruno, vb. bilim insanlarının katkılarına da vurgu yapılır.			Söz konusu paragraf çıkartılmıştır.
33	39-40		Felsefe ve Hikmet			Etkinliğin tamamı çıkartılmıştır.	

Not: **Mavi** renki ifadeler çıkartılan, **kırmızı** renkli ifadeler eklenen kısımları göstermektedir.

BİLGİ KURAMI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER			
	Eski Hali		Yeni Hali
Sıra	Sayfa	İfade	İfade
1	3 Baştan 3. satır.	Küreselleşen dünyamızda bilginin önemini ve rolünü bütüncü bir perspektifte sorgulayan,	Küreselleşen dünyamızda bilginin önemini ve rolünü sorgulayan,
2	3 Baştan 11. satır.	1.Bütüncü bir bakış açısı ile bilginin insan yaşamındaki yeri, önemi ve işlevini kavramaları,	1. Bilginin insan yaşamındaki önemini kavramaları,
3	17	6.İhtiyaç, merak, hayal gücü ve pozitif şüphenin bilgi üzerindeki etkisini sorgular.	6.İhtiyaç, merak, hayal gücünün bilgi üzerindeki etkisini sorgular.
4	17	[!] İhtiyaç, merak, hayal gücü ve pozitif şüphe sonucu ortaya çıkan icat ve keşiflere yer verilmelidir. (Bilgi edinmede şaşma, hayret, bilme isteği ve şüphenin önemi vurgulanmalıdır.	[!] İhtiyaç, merak ve hayal gücü sonucu ortaya çıkan icat ve keşiflere yer verilmelidir. (Bilgi edinmede şaşma, hayret ve bilme isteğinin önemi vurgulanmalıdır.
5	46	AÇIKÖZ, Hacı Mustafa, "Homo Skeptikus ve Akıl Hamaliyeliği Tarihi" Serisinden: ----- Skeptikus, Şüphe ve Bilgi , Elis Yayınları, Ankara, 2006. ----- Sextus Empirikus ve Şüphe , Elis Yayınları, Ankara, 2006. AÇIKÖZ, Hacı Mustafa, İletişim Felsefesine Giriş , Birey Yayınları (2. bası), İstanbul, 2003. AÇIKÖZ, Hacı Mustafa, Felsefi Sadalar - I - , Değirmen Yayınları, İstanbul, 2009. AÇIKGÖZ, Kamile, Ün, Etkili Öğrenme ve Öğretme , Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir, 2003.	Söz konusu kaynaklar kaynakçadan çıkartılmıştır.
6	46	ÖZTÜRK, Ali, " İmajoloji: Bir Disiplin Denemesi ", Edim Yayınları, İstanbul, 2008.	Söz konusu kaynak kaynakçadan çıkartılmıştır.

